

Datum raadsvergadering :
Agenda nr. : []
Onderwerp : Specifieke aandachtspunten voor onderzoek Rekenkamer naar onderhoud en
beheer openbare ruimte gemeente Etten-Leur

Aan de leden van de raad.

Voorstel

De Rekenkamer West-Brabant te verzoeken de in dit voorstel opgenomen specifieke aandachtspunten op te nemen in het uit te voeren onderzoek naar het onderhoud en het beheer van de openbare ruimte.

Inleiding

De Rekenkamer West-Brabant voert jaarlijks één onderzoek uit voor de gemeente Etten-Leur. Conform de wens van de gemeenteraad heeft de Rekenkamer voor 2017 gekozen voor het uitvoeren van een onderzoek naar het onderhoud en het beheer van de openbare ruimte. Dit onderzoek wordt niet alleen in Etten-Leur uitgevoerd maar ook in de gemeenten Geertruidenberg, Halderberge en Roosendaal. Voordeel van het uitvoeren van eenzelfde onderzoek in meerdere gemeenten, is gelegen in het feit dat gemeenten ook van elkaar kunnen leren. Om dit leren te vergemakkelijken wordt door de Rekenkamer een zogeheten koepelnotitie opgesteld. Voor nadere informatie over het onderzoek en de onderzoeksvragen wordt verwezen naar de bijlage.

Beoogd effect en evaluatie

Met dit onderzoek brengt de Rekenkamer in beeld in hoeverre het onderhoud en beheer van de openbare ruimte bij de gemeente Etten-Leur als doeltreffend en doelmatig is aan te merken.

Argumenten

1.1. Door het meegeven van specifieke aandachtspunten wordt de Rekenkamer nog beter in staat gesteld de feitelijke situatie ten aanzien van het onderhoud en beheer van de openbare ruimte in Etten-Leur in beeld te brengen

In het jaarplan 2017 omschrijft de Rekenkamer het onderzoek naar het onderhoud en het beheer van de openbare ruimte als volgt: "Zowel uit maatschappelijk als financieel opzicht is het beheer en onderhoud van de openbare ruimte aan te merken als een van de belangrijkste taken van de gemeenten. Met het oog op de financiële situatie moeten gemeenten een scherpe afweging maken tussen enerzijds het kwaliteitsniveau en anderzijds de daaraan verbonden kosten. De rekenkamercommissie wil met het onderzoek inzicht geven in de wijze waarop gemeenten, en in het bijzonder de gemeenteraden, tot beleidsvorming komen en tot welke resultaten dit leidt."

De Rekenkamer heeft de raad gevraagd specifieke aandachtspunten voor dit onderzoek aan te dragen. In dit voorstel worden deze specifieke aandachtspunten weergegeven. Het gaan om de volgende specifieke aandachtspunten:

- In het raadsprogramma 2014-2018 getiteld "actief en betrokken in een veranderende samenleving" heeft de gemeenteraad de maatschappelijke effecten en doelstellingen ten aanzien van (ondermeer) het onderhoud en beheer van de openbare ruimte vastgelegd. Wij hebben hierbij de volgende vragen:
 - Hoe effectief en efficiënt is de uitvoering van het raadsprogramma ten aanzien van het onderhoud en het beheer van de openbare ruimte?

- Hoe effectief en efficiënt is de monitoring en effectmeting van het raadsprogramma ten aanzien van het onderhoud en het beheer van de openbare ruimte?
- In het raadsprogramma 2014-2018 heeft de gemeenteraad ook de maatschappelijke effecten en doelstellingen ten aanzien van (ondermeer) communicatie vastgelegd. Wij hebben hierbij de volgende vragen:
 - Hoe effectief en efficiënt is de uitvoering van het raadsprogramma op het onderdeel communicatie specifiek ten aanzien van het onderhoud en het beheer van de openbare ruimte?
 - Hoe effectief en efficiënt is de betrokkenheid van inwoners bij de evaluatie van werkzaamheden in het kader van het onderhoud en het beheer van de openbare ruimte?
- De gemeenteraad heeft met de vaststelling van de Nota Beheren op Niveau de gewenste kwaliteitsniveaus voor verschillende gebieden in Etten-Leur vastgesteld. Er is een voorziening Beheren op Niveau gevormd waaruit het langjarig planmatig onderhoud (reconstructies) worden betaald. Aan de voorziening wordt jaarlijks een dotatie gedaan en de kosten voor de werkzaamheden worden uit deze voorziening gedekt. De gevormde voorziening dient voor ten minste de komende 10 jaar toereikend te zijn. Naast het planmatig onderhoud vindt uiteraard het jaarlijks beheer en onderhoud van de openbare ruimte plaats, waarvoor middelen in de begroting worden opgenomen. Bij het jaarlijks beheer en onderhoud gaat het om zaken als maaien, vegen, onkruidbestrijding, kolken zuigen, bebording onderhouden, kleine reparaties aan de bestrating en het buitenmeubilair verrichten en meldingen die binnen komen via de Buiten Beter App afhandelen. Wij hebben hierbij de volgende vragen:
 - Hoe effectief en efficiënt is het systeem van monitoren om te bepalen in welke mate aan de gewenste kwaliteitsniveaus is voldaan?
 - Hoe effectief en efficiënt is de uitvoering van Beheren op Niveau?
 - Is de voorziening Beheren op Niveau voor de komende 10 jaar toereikend?
 - Vanaf welk jaar is de voorziening Beheren op Niveau niet meer toereikend en wat zijn de mogelijkheden om deze voorziening langjarig toereikend te houden?
 - Hoe effectief en efficiënt is de uitvoering van het jaarlijks onderhoud?
- Een belangrijk deel van de werkzaamheden in het kader van het onderhoud en het beheer van de openbare ruimte wordt door externe partijen verricht. Wij hebben hierbij de volgende vragen:
 - Hoe effectief en efficiënt is het toezicht op de uitvoering van werkzaamheden door externe partijen?
 - Hoe effectief en efficiënt is de meting van de tevredenheid bij inwoners over de inzet van externe partijen bij het onderhoud en het beheer van de openbare ruimte?
- Om kleine ergernissen in de openbare ruimte (zoals kapotte lantaarnpaal, scheve stoeptegels, kapot straatmeubilair en dergelijke) snel op te kunnen lossen, wordt sinds enkele jaren gewerkt met de Buiten Beter App. Hoe effectief en efficiënt is de afhandeling van meldingen die inwoners doen via deze Buiten Beter App?
- Op welke wijze krijgt duurzaamheid (zowel duurzaam inkopen als het gebruik van duurzame materialen en middelen) aandacht bij het onderhoud en het beheer van de openbare ruimte?
- De rijksoverheid ontplooit initiatieven om teer definitief uit de Nederlandse asfaltketen te verwijderen. Dat gebeurt in goede samenwerking met wegbeheerders en het bedrijfsleven. De rijksoverheid werkt samen met wegbeheerders en bedrijfsleven aan het verwijderen van teer uit de asfaltketen. Om deze doelstelling zichtbaar te maken is in 2008 de Code Milieuverantwoord Wegbeheer ingesteld. In 2014 verscheen de tweede versie van de code. De gemeente Etten-Leur heeft deze code niet ondertekend. Op welke wijze geeft Etten-Leur invulling aan milieuverantwoord wegbeheer? Is deze werkwijze effectief en efficiënt?
- Eén van de doelen van het onderhoud en beheer van de openbare ruimte is het verbeteren van de (her)inrichting- en ontwerpqualiteit van de openbare ruimte in Etten-Leur. Daarbij gaat het

om een functionele, goed ontworpen en ingerichte openbare ruimte, goed afgestemd op de vele verschillende gebruikers, met oog voor beheerbaarheid en milieu. Ook gaat het om een goede afweging tussen verkeersveiligheid en bereikbaarheid wanneer het gaat over het aanbrengen van snelheidsremmende maatregelen (met name verkeersdrempels). Om tot goede ontwerpen te komen, wordt ook gebruik gemaakt van burger- en overheidsparticipatie. Hoe effectief en efficiënt is het inzetten van burger- en overheidsparticipatie bij het ontwerpen en (her)inrichten van de openbare ruimte? Het gaat hierbij ook om de vraag op welke wijze de inbreng van de vijf O's (Ondernemers, Onderwijs, Onze inwoners, maatschappelijke Organisaties en andere Overheden) wordt meegewogen en op welke wijze terugkoppeling/dialog plaatsvindt naar degenen die ideeën en suggesties hebben aangedragen.

- Een goede openbare ruimte draagt bij aan actuele maatschappelijke thema's zoals sociale samenhang, gezondheid, mobiliteit, leefbaarheid en vastgoedwaarde. Een gemeente die investeert in een goed ontworpen en onderhouden openbare ruimte, investeert dus ook in de sociale cohesie in een wijk en in de gezondheid van zijn burgers. In welke mate is er samenhang tussen het beleid in Etten-Leur op het gebied van onderhoud en beheer van de openbare ruimte en de aanpalende beleidsterreinen? In welke mate is sprake van integraal beleid? Op welke wijze wordt de effectiviteit en de efficiency van het beleid gemeten?
- In 2016 is beleid geformuleerd over de spreiding van afvalbakken in het openbaar gebied. In het kader van dit beleid is ook de mogelijkheid gecreëerd voor inwoners om een afvalbak te adopteren. Hoe effectief en efficiënt is het beleid ten aanzien van de spreiding van de afvalbakken in de openbare ruimte en het geven van de mogelijkheid aan inwoners om afvalbakken te adopteren?
- In welke mate worden plannings ten aanzien van het onderhoud en beheer van de openbare ruimte gerealiseerd?
- Is de manier van ramen van de kosten voor het onderhoud en beheer van de openbare ruimte effectief en efficiënt? In welke mate sluiten de geraamde kosten aan bij de geoffreerde kosten?
- In welke mate worden bij het onderhoud en beheer van de openbare ruimte de principes van projectmatig werken toegepast? Hoe effectief en efficiënt is de wijze waarop in Etten-Leur het onderhoud en beheer van de openbare ruimte wordt opgepakt?
- Zogeheten kleine ergernissen (zoals hondenpoep op straat, losliggende stoeptegels, parkeeroverlast, geen goede bewegwijzering van omleidingsroutes e.d.) en de wijze waarop deze worden aangepakt bepalen in belangrijke mate de tevredenheid van inwoners over de gemeente. Op welke wijze pakt de gemeente Etten-Leur deze kleine ergernissen aan en hoe effectief en efficiënt is deze aanpak?

Alternatieven/varianten

1.1. Geen specifieke aandachtspunten aan te leveren

Het is uiteraard mogelijk om geen specifieke aandachtspunten aan te leveren. Dit heeft echter niet de voorkeur omdat de rekenkamer dan minder specifiek kan inzoomen op de Etten-Leurse situatie. Het meeste rendement van het onderzoek heeft de gemeenteraad wanneer dit zeer specifiek op Etten-Leur is gericht en wanneer geleerd kan worden van specifieke voorbeelden in de andere gemeenten waar eenzelfde onderzoek plaatsvindt.

Kanttekeningen en risico's

1.1. Het kan zijn dat de Rekenkamer één of meerdere vragen niet kan beantwoorden

Het is uiteraard mogelijk dat de Rekenkamer één of meerdere vragen die bij de specifieke aandachtspunten benoemd zijn niet kan beantwoorden. Hiervoor kunnen diverse redenen zijn zoals het ontbreken van relevante gegevens of het niet toereikend zijn van het beschikbare

onderzoeksbudget. Daar waar dit aan de orde is zal in het kader van verwachtingenmanagement afstemming tussen de Rekenkamer en de gemeenteraad plaatsvinden. Overigens is niet de verwachting dat één of meer vragen niet beantwoord kan worden, temeer daar een aanzienlijk aantal vragen een lokale verbijzondering is van vragen die de Rekenkamer al heeft opgenomen in de als bijlage bijgevoegde toelichting op het onderzoek.

Financiële toelichting

Het voorstel heeft op dit moment geen financiële consequenties. Het budget voor de Rekenkamer is opgenomen in de begroting 2017 en de meerjarenraming 2017-2020.

Personele toelichting

De personele consequenties van de hiervoor weergegeven aanpak worden opgevangen binnen de reguliere formatie.

Juridische toelichting

Het voorstel heeft op dit moment geen juridische consequenties.

Wijkgericht werken

Het onderdeel wijkgericht werken komt in dit onderzoek aan de orde. Zeker daar waar het gaat over de in Beheren op Niveau vastgestelde kwaliteitsniveaus voor de verschillende deelgebieden binnen de gemeente. Ook komt dit uiteraard aan de orde bij het werken in wijkteams door de buitendienst van de gemeente.

Wmo-proof paragraaf

De onderzoeksbevindingen worden betrokken bij de WMO-taakuitvoering.

Planning

Communicatie en participatie

1. Communicatie voorafgaand en tijdens het besluitvormingsproces

Het voorstel voor de specifieke aandachtspunten is voorbereid door de griffier en afgestemd met de verantwoordelijk portefeuillehouder de heer J. van Hal. Het voorstel is 21 maart 2017 behandeld door het seniorenconvent. Het seniorenconvent heeft aanvullingen in het voorstel aangebracht. Deze zijn in dit raadsvoorstel verwerkt.

2. Communicatie na besluitvorming

2.1 Intern

Het besluit van de raad wordt op de reguliere wijze door de griffie teruggekoppeld naar de ambtelijke organisatie.

2.2 Extern

Het besluit van de raad wordt gecommuniceerd naar de Rekenkamer en gepubliceerd in de Etten-Leurse Bode en geplaatst op Internet.

3. Participatie voor of na besluitvorming

Na besluitvorming door uw raad wordt de uitvoering van het onderzoek door de Rekenkamer ter hand genomen. Voor de participatie die plaatsvindt wordt korthedshalve verwezen naar het onderdeel 'onderzoekaanpak' zoals beschreven in de bijgevoegde bijlage van de Rekenkamer.

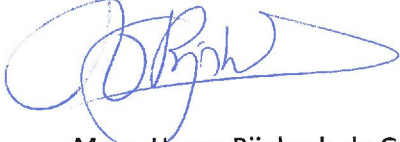
Bijlagen

- Toelichting (van de Rekenkamer) op het onderzoek "Onderhoud en beheer openbare ruimte"
- Ontwerpraadsbesluit

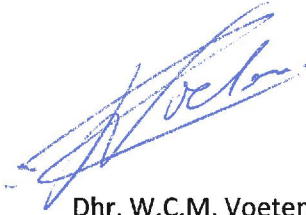
Etten-Leur, 21 maart 2017

Met vriendelijke groet,

Het seniorenconvent

Mevr. H. van Rijnbach-de Groot,
Voorzitter.

Dhr. W.C.M. Voeten,
Griffier.